

4.1.3 Huidige opbouw kern Heilig Landstichting

Waardoor wordt de ruimtelijke structuur bepaald?

- strooksgewijze opbouw wegenstelsel
- relatief grootschalige verkaveling
- uitgestrekte boscomplexen

Ontwikkelingsgeschiedenis

De Heilig Landstichting is in 1911 opgezet, op de plaats van het toenmalige buurtschap Ploeg, om de heilige plaatsen in Palestina te visualiseren in een Rooms-katholiek devotiepark. Om het park en bijbehorende basiliek te financieren werd een gedeelte van de gronden uitgegeven voor woningbouw in tuinstadsfeer. Door een lanenstructuur werden zichtlijnen gecreëerd tussen tuinstad en devotiepark. Heilig Landstichting is vanaf de jaren 50 van de vorige eeuw planmatig ontwikkeld als villabuurt met vrijstaande huizen op grote kavels.

Huidige ruimtelijke structuur

De buurt is ruim opgezet en gelegen in een bosrijke omgeving en aan de doorgaande verbinding Nijmegen-Groesbeek. De achterliggende bebouwing heeft nauwelijks een relatie met deze weg. De in het gebied voorkomende hoogteverschillen, komen niet tot uiting in de stedenbouwkundige opzet.

In de omringende bossen ligt een aantal grootschalige gebouwencomplexen als het Bijbels Openluchtmuseum, de Cenakelkerk, het Neboklooster en Mariënbosch. Het hart van de kern wordt gevormd door een relatief dichter bebouwd gebied met voornamelijk rijenwoningen op kleinere kavels.

Heilig Landstichting is een grotendeels afgeronde kern. Zowel aan de noord, oost als westzijde reikt de bebouwing tot aan de natuurlijke of administratieve grenzen. Alleen aan de zuidzijde, aan de rand van het Kerkebosje, ligt nog een mogelijkheid voor het realiseren van woningen op het huidige parkeerterrein voor het museum. Dit plan stuit echter op grote bezwaren van bewoners.

4.2.2 Hoofdgroenstructuur kern Heilig Landstichting

Naast de omringende boscomplexen, bestaat het meest beeldbepalende groen in de kern uit de bosachtige, grote privétuinen. Het dorp heeft hierdoor een sfeervolle, informele uitstraling. Op microniveau vormen de gras- en heesterbermen de belangrijkste groenelementen. Zij dienen als overgangsgebied van straat naar tuin. Deze bermen bepalen aanvullend op de tuinen het groene woonmilieu van deze kern, maar behoren niet tot het structuurgroen. Langs enkele wegen is laanbeplanting aanwezig, die ruimtelijk één geheel vormt met de bosachtige omgeving. Tot de hoofdgroenstructuur behoren:

VLAKKEN

- Omliggende boscomplexen
- groenlob Profetenlaan, Josuellaan

PUNTEN

- plantsoenen Andreaslaan en kruising Pauluslaan/Koning Davidlaan

De omliggende boscomplexen

De boscomplexen liggen weliswaar buiten de kern, maar bepalen het algehele karakter van de kern. Daarnaast vormen de bossen een belangrijk recreatief uitloopegebied voor de bewoners.

Groenlob Profetenlaan, Josuellaan

Bij de Profetenlaan dringt het bos het dorp in en is een bosachtig parkje met speelvoorzieningen ontstaan. Het groen loopt door tot langs de Josuellaan waar het bestaat uit sierheesters met voornamelijk een kijkfunctie.

Plantsoenen

Op centrale plekken in de wijk bijvoorbeeld nabij wegkruisingen liggen enkele zeer grote plantsoenen die het groene karakter van de woonkern nog verder versterken. De plantsoenen bestaan voornamelijk uit sierheestervakken en hebben de functie van kijkgroen.

4.5.2 Visie Heilig Landstichting

Het is wenselijk duidelijke keuzes te maken met betrekking tot het openbare groen binnen de kern Heilig Landstichting. Er moet worden gekeken waar het groen een duidelijke meerwaarde heeft in de beleving van de woonomgeving en waar deze meerwaarde ontbreekt. Daarnaast is het van belang de inrichting van het groen beter af te stemmen op de bosachtige omgeving, de beschikbare ruimte en het gewenste onderhoudsniveau.

Aandachts- en verbeterpunten

- meer eenheid in de groenlob met een natuurlijkere inrichting tot aan de Josuelaan
- plantsoenen: minder stijve inrichting kruising Pauluslaan / Koning Davidlaan (meer kleur, gebruiksmogelijkheden en meer open)
- herinrichting plantsoen Andreaslaan
- Bij reconstructie van wegen of groot onderhoud:
  - o daar waar bomen staan: handhaven en sierheesters vervangen door gras, mits hiervoor een voldoende brede berm is (mogelijk dat hiervoor bij bepaalde wegen de wandelstroken opgeheven kunnen worden)
  - o daar waar geen bomen staan: sierheestervakken verwijderen en dichtstraten of vervangen door gazonstroken (mits hiervoor voldoende ruimte is (zie hierboven);
  - o alleen in gedeelte rijenwoningen sierheesters handhaven.